

בארה של תורה

פשט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

יו"ל ע"י מוסדות דרכי תורה רחובות, בתי מדרש להוראה ולרבנות וכוללים לאברכים מצויינים, רח' הי"ש 12

כתובת המערכת:

רחובות- ההגנה 56/5

טל' - 055-2537170

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

גליון 704 אדר תשפ"א שנה טו'

לזכר שרה בת זיהרה ומשה מעודה ע"ה ע"י בתה וחתנה מרגלית ויאיר שלומי הי"ו

פרשת כי תשא - פרה

לוותר על עצמיותו ולהגיע למצב של "מחני נא" - מחיקת שמו מספר החיים וספרם של צדיקים הדרך ארוכה. מי כמשה רבינו ידע את משמעותם של ספרים אלו, ובכל זאת היה מוכן הוא לוותר על הכל כדי שלא תבוא רעה על ישראל.

ובורא עולם לא נשאר חייב. וכשאדם מוכן לוותר כל כך הרבה רק כדי להטיב לרעהו, הקב"ה מפצה ומזכה אותו בהרבה מעבר למה שהיה לקבל לולא הויתור.

וכפי שכתב רבינו חיים ויטאל בספר שערי קדושה (חלק שני שער רביעי) "לא זכה משה לכל מעלותיו אלא בגלל שהיה אוהב לישראל ומצטער בצרתם, כמו שאמרו על פסוק "וירא בסבלותם", ועל פסוק "ואם אין מחני נא", ולכן היה שקול ככל ישראל".

ב. בספר פניני פרשת השבוע (פרשת ויצא) מובא המעשה הבא. לפני למעלה משמונים שנה בכ"ה אדר ב' תרצ"ה נפטר הגאון רבי מיכל דוד רוזובסקי זצ"ל רבה של העיר גרודנא. לצד הקושי והכאב הוכרחו פרנסי העיר למנות בזריזות רב חדש כדי שלא תיוותר העיר ללא רב.

הרב הותיר אחריו שני בנים גאוני תורה, הבן הגדול היה רבי יהושע העשיל הי"ד, והצעיר רבי שמואל זצ"ל שלימים היה ראש ישיבת פוניבז'. שניהם היו גאוני תורה וראויים לאדרת הרב, אך פרנסי הקהילה העדיפו את רבי שמואל הצעיר עקב היותו מוכר יותר. לעומתם בני המשפחה ביקשו כי ימונה האח הגדול הגאון רבי יהושע העשיל.

הויכוח החל להתלהט ובטרם יהפוך למחלוקת בוערת פנו הצדדים לבורר מוסכם הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי זצ"ל. אלא שעוד בטרם החל הדיון נקש אורח לא מוכר בדלתו של רבי חיים עוזר וביקש לשוחח עמו, היה זה רבי שמואל רוזובסקי בעצמו שבא והודיע כי הוא כלל לא חפץ במשרת הרבנות המדוברת, ואדרבה אחיו גדול ממנו בתורה ומתאים ממנו לשמש כרב. ולכן אם הוא חלק מהדיון, הרי שהוא בוחר להעניק את משרת הרבנות לאחיו הגדול.

בחלוף כמה ימים הגיעה פסיקתו של רבי חיים עוזר שקבע כי רבי יהושע יעלה לכהן פאר כרבה של גרודנא, ואילו רבי שמואל יהיה כפוף לו ככל תושב אחר בעיר.

רבי שמואל שמח על הפסיקה, אך תושבי העיר ניסו להתחכם והבליטו את אי שביעות רצונם מרבם החדש, כשהם מסרבים להאיר לו פנים והמשיכו לקוות שמשהו יקרה ורבי שמואל יחליף את אחיו.

רבי שמואל כאב את הדבר. צר היה לו על מעמדו של אחיו. הוא כה חפץ בהצלחתו אך חש כי עצם נוכחותו בעיירה גורמת

האדמו"ר הגיע ארצה לחנוכת הבית

ונדהם לראות בנין קטן כל כך...

"ויצא העגל הזה" (לב, כד)

לפני כמה עשרות שנים ביקש אדמו"ר של חסידות גדולה בחוץ לארץ להקים בנין למוסדות החסידות בירושלים (מפאת כבוד החסידות לא אנקוב בשמה). הוא העביר לעסקנים האחראים על הבנייה סכומי עתק לצורך הקמת הבנין, ואף שלח עד לארץ ישראל חומרי בניה וכיוצא בזה.

בגמר מלאכת הבנין בא האדמו"ר ארצה כדי להשתתף בחנוכת הבית. כשהגיע למקום נתמלא בפליאה בראותו שהבנין קטן בהרבה ממה שחשב ורצה להקים.

הוא היה מאוכזב מאד, ואמר למקורביו "עכשיו התחדשה לי הבנה בענין מעשה העגל. כי מעודי תמהתי כיצד יתכן שכל כך הרבה אנשים נתנו כל כך הרבה זהב, ובסוף יצא רק עגל קטן של זהב? מדוע לא יצאה פרה או כל דבר אחר גדול יותר מעגל? לאן נעלם כל הזהב? אבל עכשיו אני מבין שכאשר עסקנים מעורבים בענין יוצא רק עגל קטן..."

האגדה מספרת שמהכסף וחומרי הבניה ששלח האדמו"ר נבנו כמה וכמה בתים בירושלים...

אין בכונתו להכליל ולהוציא לעז על כל העסקנים, שלא מעט מהם עושים עבודת קודש בהתנדבות מלאה וללא שום רווח.

ובכל זאת אם אדם מבקש לתרום ולהתנדב מכספו לצדקה ולכל מטרה קדושה שהיא, כדאי שהכסף יעבור כמה שפחות ידים, כדי שאלו שבאמת זקוקים לכסף יקבלו כמה שיותר ממנו, ולא יאלצו להסתפק בשיריים של ה"צדיקים"...

הויתור שהציל

"ועתה אם תישא חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת" (לב, לב)

פסוק זה שנכפל ב"לבבות" (פרק לב', פסוק לב'), הוא הפסוק שמסמל יותר מכל את לבו הגדול של משה רבינו שמסר נפש בכל מאדו על צאן מרעיתו, והיה מוכן שימחה שמו כדי שלא יאונה כל רע לישראל.

הנקודה הבולטת בדבריו אלו של משה רבינו היא הויתור העצמי העצום שהיה כרוך בכך. אדם יכול להצטיין במסירות נפש עבור הזולת ולהשתדל עבורו בכל מאדו, אך מכאן ועד

יעקב בן רליה ושלום מרחום ז"ל מרים בת טאוס אליאס ע"ה הלן בת סול עמר ע"ה

עזרי בן שרה ושלמה גרסי ז"ל ראובן בן עטריסה ז"ל ע"י חן פטר בן ארנולד דודירזון ז"ל

זוהרה בת תמר גוילי ע"ה חנן בן רבקה דוידוב ז"ל יוסף בן יחיא שייבה ז"ל

ר' בנימין בן סלחה ז"ל + סרה בת רחמה ע"ה ר' שלמה בן טאוס ז"ל + נאויה בת תאגיה ע"ה אהרן בן יחיא ז"ל + רחל בת סאלחה ע"ה יחיא בן טלאת ז"ל

בשבתו כרבה של גרודנא, כדי להשלים את הויתור האצילי על כס הרבנות הנחשקת.

לימים, כשהצורך הנאצי ימ"ש כבש את גרודנא, נרצחו יהודי גרודנא בזה אחר זה ביריות מטווח אפס, כשרבי יהושע רוזובסקי הי"ד רבם הנערץ מוסר נפשו על קידוש ה' יחד עם קהילתו כולה.

רק אז התברר כי בזכות הויתור האצילי היו חייו של רבי שמואל לשלל. רק אז הובהר כי בזכות בריחתו מגרודנא כדי להקל על אחיו זכה להישאר בחיים ולהקים משפחה, לעמוד בראש ישיבת פוניבז' המפורסמת ולהעמיד תלמידים הרבה. זהו כוחו של ויתור, כח שאין חזק ממנו זה. הכח שהציל את חייו של רבי שמואל. כשויתר לאחיו הוא לא ידע מה צופן העתיד, והיה נראה שהוא לא יכהן כרב ולא ישמש במשרה התורנית הרמה שכולם ייעדו לו. מבחינתו היה בזה ויתור על עתיד מובטח ומצליח, אך היה זה שווה ומשתלם בעיניו כדי שאחיו לא ייפגע. וכגודל הויתור כן גודל הזכיה, והקב"ה שילם לו והציל את חייו ואף זיכה אותו להיות ראש לראשי הישיבות כאן בארץ הקודש.

לתושביה להמשיך לראותו כמועמד לרבנות במקום אחיו. הוא התלבט מה לעשות וחכך בדעתו אך יוכל להביא את אחיו למעמדו הראוי כשצילו לא מרחף בחלל כל הזמן.

עד שהגיע להחלטה קשה ואמיצה, אצילית ויוצאת דופן. הוא החליט לעזוב את עיר מגוריו ועיירת מכורתו ואת משפחתו וחבריו הרבים ולהתנתק מגרודנא לצמיתות. הוא הבין כי רק כשיעזוב את העיירה יבינו תושביה כי אחיו הוא הרב הבלתי מעורער, והחליט לעשות את הצעד הזה כדי לבסס את רבנות אחיו בקהילה.

נקל להבין כי לא היה זה צעד פשוט לעזוב את הכל בבית אחת ולצאת לחיים חדשים בארץ לא ידועה, אך רבי שמואל החליט שבעקבות המצב אין כל ברירה אחרת.

עקב הקושי הרב וחוסר הוודאות לגבי העתיד ערך רבי שמואל את גורל הגר"א שהעלה את הפסוק "לך לך מארצך ומבית אביך", עתה לא היה לו ספק בדבר נכונות הצעד. בחשאי ובסודיות ארז את צרור מיטלטליו ועזב את גרודנא ושם פעמיו לארץ ישראל אליה הגיע בשנת תרצ"ו כשנה אחרי פטירת אביו.

הוא הגיע ארצה בודד לארץ לא מוכרת וללא ממשפחה תומכת אך הכל היה כדאי לו כדי להעניק לאחיו שלוה

קמחא דפסחא למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

הוצאות החג גדולות ומרובות, ויש משפחות נזקקות שאינם עומדות בנטל ומתקשות ברכישת מוצרים בסיסיים, כמו מצות, בשר, יין ושמן. זכות גדולה היא לתרום מעות קמחא דפסחא עבורם, וכמו שאומר ה' "אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך".
אנא תרמו עבורם בעין יפה, ותתברכו מן השמים בכפל כפליים!

לפרטים: 054-2637798 או 08-9452903

ניתן לתרום בנדירים פלוס (חפש: דרכי תורה-רחובות).

זכה במטר לברכה במגדל אור של תורה וחסד !

בניית קומת בית הכנסת שע"י מוסדות "דרכי תורה" בעיצומה. תרומת מטר מזכה בהנצחה במבואה מפוארת להיכל בית הכנסת ובית המדרש שע"י "דרכי תורה".
לפרטים: 054-2637798 או 08-9452903 ניתן לתרום בנדירים פלוס.

"עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

פרנס השנה: ידידנו היקר ר' אברהם בן לונה טובול הי"ד לע"נ רחמים בן זוהרה ז"ל.
פרנסי השבוע: ר' מישל בן אעזם ישעיהו הי"ד לרפואה שלימה לאמו מרת אעזם בת שרה ישעיהו תחי'.
ר' שאול בן רחמה חתון הררי הי"ד לע"נ עזרא בן פלורנס ז"ל, שאול בן בוליסה ז"ל, פלורנס בת שרה ע"ה, אברהם שלום בן רחמה חתון ז"ל, בת שבע בת רחל ע"ה.
ר' חגי יעקב בן שרה נחום הי"ד
יזכו לרוב נחת והצלחה מיוצאי חלציהם, ובבריאות איתנה ופרנסה טובה, ויבורכו הם ובני ביתם בכל הברכות הכתובות בתורה.

זמני התפילות ב"דרכי תורה"

שבת פרשת כי תשא פרה

מנחה ערב שבת (קרבנות) - 17:20
הדלקת נרות - 17:22
שחרית מנין נץ (קרבנות) - 8:05
שחרית מנין מרכזי (קרבנות) - 8:15
מנחה מנין א' (קרבנות) - 13:30
תהלים לבנות - 14:30
תהלים לבנים - 15:15
הלכה - 14:00
גמרא ופרשת השבוע - 15:00
מנחה מנין ב' (קרבנות) - 16:00
דרשת "רעוא דרעוין" - 18:00
צאת השבת - 18:14
ערבית מוצ"ש - 18:20

ימות החול

שחרית (קרבנות) - א. מנין נץ. ב. 8:15.
מנחה (קרבנות) - א. 13:00. ב. 17:15.
ערבית - 17:35.

שרה אסתר בת שונטל טיטה ע"ה
אשר בן יחיא היוזמי ז"ל ע"י אהרוני
חסיבה בת מננו אזולאי ע"ה ע"י מעין

אשר בן שלמה יחיאל רוטנשטיין ז"ל
עמוס בן שלום נבון ז"ל
דוד בן עזיזה איתח ז"ל

יעחק בן אליהו לוי ז"ל
ליזט בת פרנקה אוחיון ע"ה
ישראל עיזאט בן טאוס וסונה סלמי ז"ל